

IMPERIAN PAINOTUKSET YVA-PROSESSILLE

IMPERIA –seminaari, 13.5.2014

Jenni Neste, Thule-instituutti

Timo P. Karjalainen, Thule-instituutti

Kehittämistarpeet YVAssa

- YVAN alkaminen jo ohjelma-vaiheessa
- Puute läpinäkyvästä päättelyketjusta merkittävyyden arvioinnissa
- Tehoton sidosryhmätyöskentely
- Yhtenäinen systemaattinen lähestyminen puuttuu
- YVA-selostusten havainnollisuus ja yleistajuisuus
- YVA-selostuksen fokusointi puuttuu
- Yhteisvaikutusten riittävä tarkastelu

IMPERIAN painotukset YVA-prosessille

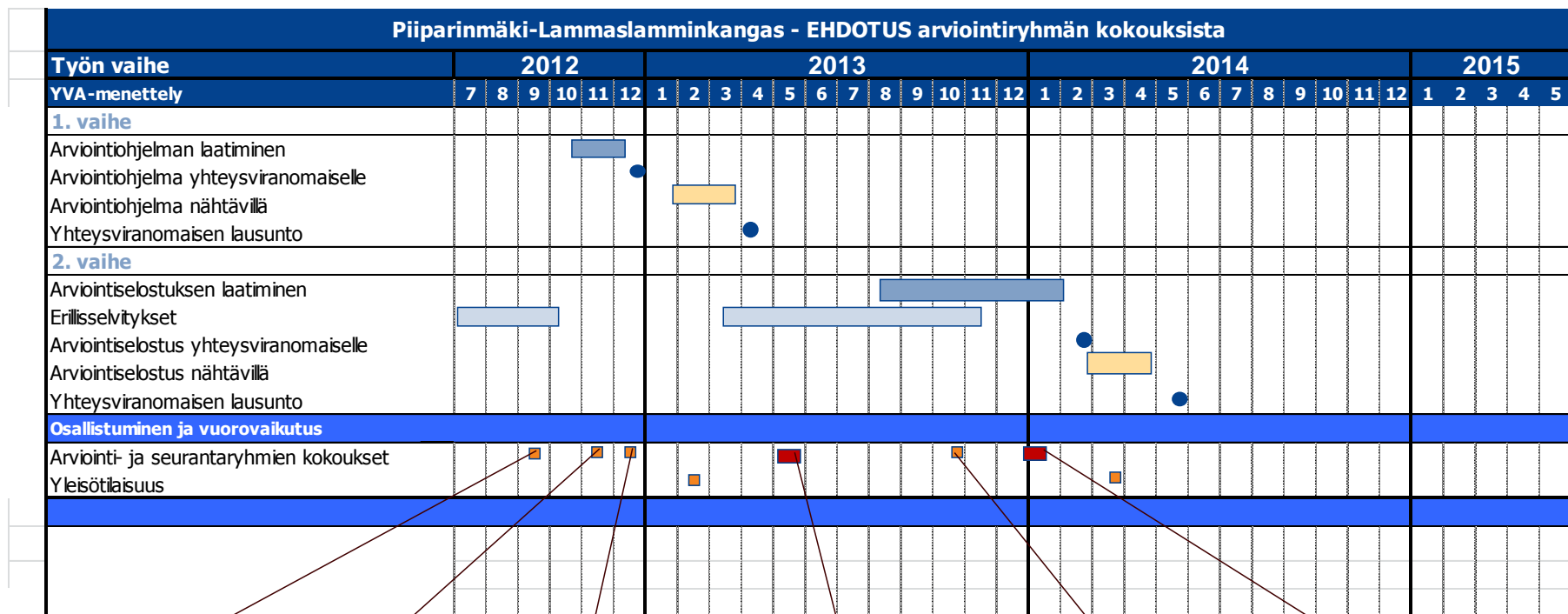
- ✓ Aikainen osallistuminen
- ✓ Sidosryhmätyöskentely
- ✓ Alustava vaikutusten merkittävyyden arviointi
- ✓ YVAN fokusointi
- ✓ Vaikutusten merkittävyyden arviointi
- ✓ YVA-selostus

Aikainen osallistuminen

- Tiedottaminen
- Tiedonkeruu mm. hankealueen herkistä kohteista
- Henkilökohtainen ja sosiaalinen oppiminen
- Hyväksyttävyyden ja yhteistyön lisääminen

Sidosryhmätyöskentely

- YVA osallistumisprosessina
- Jatkuvaa osallistumista -> sidosryhmien edustajista koottu työskentelyryhmä
- Tiedonvaihto tärkeimpien sidosryhmien kanssa
- YVA-ohjelman ja –selostuksen kommentointi
- Osa alustavaa merkittävyyden arviointia sekä vaikutusten merkittävyyden arviointia

Arviointiryhmän 1.kokous:
 - Hanke-esittely
 - Arviointiryhmän tehtävät

Arviointiryhmän 2.kokous:
 - Alustava vaik. merkittävyyden arviointi
 - Herkät kohteet

Arviointiryhmän 3. kokous:
 - YVO-luonnoksen kommentointi

Arviointiryhmän 4.kokous YVO-lausuntojen jälkeen:
 - Lausuntojen läpikäynti
 - YVS suunnitelman esittely
 - Arv.ryhmän rooli selostusvaiheessa

Arviointiryhmän 5.kokous:
 - Valmistuneiden erilliselvitusten esittely
 - Vaikutusten suuruus ja vaikutuskohteen

Arviointiryhmän 6.kokous YVA-konsultin vaikutusten arvioinnin valmistuttua:
 - Merkittävyyden arviointi vaikutuksittain

Alustava merkittävyyden arviointi

- Saadaan kuva hankkeen alustavista merkittävistä vaikutuksista
- YVA-selostuksen ja tarvittavien selvitysten fokusointi

Arviointiryhmän kokous 2: 7.11.2012. Arvioika oman kokemuksenne ja asiantuntemuksenne perusteella ALUSTAVASTI vaikutusten suuntaa ja merkittävyyttä.

ARVIONTITEKIJÄ	VAIKUTUKSEN MERKITTÄVYYS						
	VAIKUTUKSEN SUUNTA		VÄHÄINEN	MELKO SUURI	SUURI	ERITTÄIN SUURI	VAIKEA ARVIOIDA
	Myönteinen	Kielteinen					
Pesimälinnusto							
Muuttolinnusto							
Riistaeläimet							
Muu eläimistö							
Kasvillisuus							

YVAN fokuointi

- Vaikutusten merkittävyyden alustava arviointi
 - Mihin keskitytään selostuksessa?
- Erilaisten työkalujen ja kaavioiden hyödyntäminen
 - Tunnistetaan syy-seuraussuhteita (välilliset/välittömät vaikutukset)
 - Havainnollistetaan / selitetään arvioitavia vaikutuksia
 - Esitetään erilaisia (sidosryhmien) tavoitteita
- Onko YVA riittävä, jos keskitytty vain merkittävimpiin vaikutuksiin?
 - Tärkeää perustella hyvin vaikutusten arvioinnista pois jättämisen perustelut

Vaikutusten merkittävyyden arviointi

- Läpinäkyvä päättelyketju
- Systematisoi asiantuntijoiden vaikutusten arviointia
- Sidosryhmien osallistuminen vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa

YVA-selostus

- Systemaattinen lähestyminen vaikutusten arvioinnissa
- Läpinäkyvyys vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa
- Sidosryhmätyöskentelyn dokumentointi
- Havainnollinen ja yhdenmukainen esitystapa (“ARVI-työkalu”)
- Fokusointi merkittävimpiin vaikutuksiin
- Tiivistelmän hyödyntäminen luettavuuden parantamisessa

Johtopäätökset

- Osallistuva ja hyvin strukturoitu YVA-ohjelmavaihe parantaa arvioinnin kohdentamista merkittäviin vaikutuksiin sekä arvioinnin uskottavuutta
- Jatkuva vuorovaikutus sidosryhmien edustajien kanssa (esim. arviointiryhmä työskentely) tukee yhteistyötä
- Vaikutusten merkittävyyden arvioinnin läpinäkyvä päättelyketju parantaa YVA-selostuksen ymmärrettävyyttä ja uskottavuutta
- Systemaattinen lähestymistapa auttaa asiantuntijoita järjestelmälliseen vaikutusten arviointiin